

Brüsszel, 2023. március 15.
(OR. en)

7294/23

Intézményközi referenciaszám:
2021/0202(COD)

CODEC 348
CLIMA 121
ENV 224
ENER 112
TRANS 89
COMPET 188
ECOFIN 233
PE 22

TÁJÉKOZTATÓ

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága/a Tanács
Tárgy:	Javaslat – AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS HATÁROZATA az (EU) 2015/1814 határozatnak a 2030-ig az uniós üvegházhatásúgázkibocsátás-kereskedelmi rendszerhez tartozó piaci stabilizációs tartalékba helyezendő kibocsátási egységek mennyisége tekintetében történő módosításáról – Az Európai Parlament első olvasatának eredménye (Strasbourg, 2023. március 13–16.)

I. BEVEZETÉS

Az EUMSZ 294. cikkének rendelkezéseivel, valamint az együttdöntési eljárás gyakorlati vonatkozásairól szóló közös nyilatkozattal¹ összhangban a Tanács, az Európai Parlament és a Bizottság több alkalommal is nem hivatalosan egyeztetett annak érdekében, hogy e javaslat tárgyában az első olvasat során megállapodás szülessen.

Ezzel összefüggésben Cyrus ENGERER (S&D, MT) előadó a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság (ENVI) nevében egy megegyezéssel módosítást (30. módosítás) terjesztett elő a fent említett határozati javaslatra vonatkozóan. Erről a módosításról a fent említett nem hivatalos egyeztetések során megállapodás született.

¹ HL C 145., 2007.6.30., 5. o.

Az ID képviselőcsoport emellett egy további módosítást terjesztett elő (31. módosítás).

II. SZAVAZÁS

A 2023. március 14-i szavazás alkalmával a plenáris ülés elfogadta a fent említett határozati javaslatra vonatkozó megegyezéssel módosítást (30. módosítás). Egyéb módosítás elfogadására nem került sor. Az így módosított bizottsági javaslat képezi a Parlament első olvasatban elfogadott álláspontját, amely az e tájékoztató mellékletében található jogalkotási állásfoglalásában² szerepel.

A Parlament álláspontja megfelel az intézmények között korábban létrejött megállapodás tartalmának. A Tanácsnak ezért készen kell állnia a Parlament álláspontjának jóváhagyására.

A jogalkotási aktus ezt követően a parlamenti álláspontnak megfelelő szövegezéssel kerülne elfogadásra.

² A jogalkotási állásfoglalásban szereplő parlamenti álláspont ezen változatában jelölve vannak a bizottsági javaslat módosításaiból eredő változások. A bizottsági javaslatba beillesztett szövegrészek *félkövér, dőlt betűvel* szedve jelennek meg. A „■” szimbólum a törölt szövegrészeket jelöli.

P9_TA(2023)0067

Az uniós üvegházhatásúgázkibocsátás-kereskedelmi rendszer keretében a piaci stabilizációs tartalék módosítása

Az Európai Parlament 2023. március 14-i jogalkotási állásfoglalása az (EU) 2015/1814 határozatnak a 2030-ig az uniós üvegházhatásúgázkibocsátás-kereskedelmi rendszerhez tartozó piaci stabilizációs tartalékba helyezendő kibocsátási egységek mennyisége tekintetében történő módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi határozatra irányuló javaslatról (COM(2021)0571 – C9-0325/2021 – 2021/0202(COD))

(Rendes jogalkotási eljárás: első olvasat)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Bizottság Parlamenthez és Tanácshoz intézett javaslatára (COM(2021)0571),
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (2) bekezdésére és 192. cikkének (1) bekezdésére, amelyek alapján a Bizottság javaslatát benyújtotta a Parlamenthez (C9-0325/2021),
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (3) bekezdésére,
 - tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2021. december 8-i véleményére¹,
 - tekintettel a Régiók Bizottságának 2022. április 28-i véleményére²,
 - tekintettel az illetékes bizottság által az eljárási szabályzat 74. cikkének (4) bekezdése alapján jóváhagyott ideiglenes megállapodásra és a Tanács képviselőjének 2023. február 8-i írásbeli kötelezettségvállalására, amely szerint egyetért a Parlament álláspontjával, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (4) bekezdésével összhangban,
 - tekintettel eljárási szabályzata 59. cikkére,
 - tekintettel az Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottság véleményére,
 - tekintettel a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság jelentésére (A9-0045/2022),
1. elfogadja első olvasatban az alábbi álláspontot³;

¹ HL C 152., 2022.4.6., 175. o.

² HL C 301., 2022.8.5., 116. o.

2. felkéri a Bizottságot, hogy utalja az ügyet újból a Parlamenthez, ha javaslatát másik szöveggel váltja fel, lényegesen módosítja vagy lényegesen módosítani kívánja;
3. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a nemzeti parlamenteknek.

³ Ez az álláspont lép a 2022. április 5-én elfogadott módosítások helyébe (Elfogadott szövegek, P9_TA(2022)0101).

Az Európai Parlament álláspontja, amely első olvasatban 2023. március 14-én került elfogadásra az (EU) 2015/1814 határozatnak a 2030-ig az uniós üvegházhatásúgáz kibocsátás-kereskedelmi rendszerhez tartozó piaci stabilizációs tartalékba helyezendő kibocsátási egységek száma tekintetében történő módosításáról szóló (EU) 2021/... európai parlamenti és tanácsi határozat elfogadására tekintettel

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 192. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére¹,

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére²,

rendes jogalkotási eljárás keretében³,

¹ HL C 152., 2022.4.6., 175. o.

² HL C 301., 2022.8.5., 116. o.

³ Az Európai Parlament 2023. március 14-i álláspontja.

mivel:

- (1) Az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezménye (UNFCCC) keretében 2015. december 12-én elfogadott Párizsi Megállapodás⁴ (a továbbiakban: a Párizsi Megállapodás) 2016. november 4-én lépett hatályba. A Párizsi Megállapodás részes felei megállapodtak abban, hogy a globális átlaghőmérséklet emelkedését jóval 2 °C alatt tartják az iparosodás előtti szinthez képest, és folytatják az arra irányuló erőfeszítéseket, hogy a hőmérséklet-emelkedést az iparosodás előtti szint feletti 1,5 °C-ra korlátozzák. *Az említett kötelezettségvállalást megerősítették a glasgow-i éghajlati paktumnak a UNFCCC keretében történő, 2021. november 13-i elfogadásával, amelyben a Párizsi Megállapodás részes feleinek találkozájaként szolgáló UNFCCC Részes Feleinek Konferenciája elismeri, hogy az éghajlatváltozás hatásai jóval enyhébbek lesznek 1,5 °C-os hőmérséklet-emelkedés esetén, a 2 °C-oshoz képest, és határozott vállalást tesz arra, hogy folytatja a hőmérséklet-emelkedés 1,5 °C-ra való korlátozására irányuló erőfeszítéseket.*

⁴ HL L 282., 2016.10.19., 4. o.

- (2) *A Párizsi Megállapodás szerinti 1,5 °C-os célkitűzés életben tartásának sürgető szükségessége egyre jelentősebbé vált, miután az Éghajlatváltozási Kormányközi Testület hatodik értékelő jelentésében megállapította, hogy a globális felmelegedést csak akkor lehet 1,5 °C-ra korlátozni, ha ebben az évtizedben azonnal erőteljes és tartós csökkentésekre kerül sor a globális üvegházhatásúgáz-kibocsátás terén.*
- (3) Az éghajlattal és a környezettel kapcsolatos kihívások kezelése, valamint a Párizsi Megállapodás célkitűzéseinek elérése áll a Bizottság 2019. december 11-i, „Az európai zöld megállapodás” című közleményének (a továbbiakban: az európai zöld megállapodás) középpontjában.

- (4) Az európai zöld megállapodás az Unión belüli klímasemlegesség 2050-ig történő elérését célzó, egymást kölcsönösen erősítő intézkedések és kezdeményezések átfogó készletét kombinálja, és új növekedési stratégiát határoz meg, amelynek célja, hogy az Uniót olyan modern, erőforrás-hatékony és versenyképes gazdasággal rendelkező, igazságos és virágzó társadalommá alakítsa át, ahol a gazdasági növekedés elválik az erőforrás-felhasználástól. Szintén célja az Unió természeti tőkéjének védelme, megőrzése és fejlesztése, valamint a polgárok egészségének és jóllétének védelme a környezettel kapcsolatos kockázatokkal és hatásokkal szemben. Ugyanakkor ***az említett átmenetnek vannak a nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos vonatkozásai***, valamint különös hatással van egyes hátrányos és kiszolgáltatott helyzetű csoportokra, így például az idősekre, a fogyatékkal élő személyekre, a kisebbségi faji vagy etnikai háttérrel rendelkező személyekre, ***valamint az alacsony és alsó-közepes jövedelmű egyénekre és háztartásokra. Nagyobb kihívások elé állít bizonyos régiókat is, így különösen a strukturálisan hátrányos helyzetű régiókat és a peremterületeket, valamint a szigeteket.*** Ezért biztosítani kell, hogy az átmenet igazságos és inkluzív legyen, senkit nem hagyva hátra.

- (5) A Covid19-világjárvány által az Unió polgárainak egészségére, élet- és munkakörülményeire, valamint jóllétére gyakorolt rendkívül súlyos hatások fényében az európai zöld megállapodás végrehajtása csak még szükségesebbé és értékesebbé vált. Az említett hatások megmutatták, hogy a társadalmunknak és a gazdaságunknak javítania kell a külső sokkokkal kapcsolatos rezilienciáját, és korán fel kell lépnie a külső sokkok hatásainak megelőzése vagy enyhítése érdekében ***oly módon, amely igazságos, és amelynek eredményeként senki nem marad hátra, beleértve az energiaszegénység kockázatának kitetteket is.*** Az európai polgárok továbbra is határozottan úgy vélik, hogy ez különösen igaz az éghajlatváltozásra.
- (6) Az Unió az UNFCCC Titkárságához 2020. december 17-én benyújtott aktualizált, nemzetileg meghatározott hozzájárulásban kötelezettséget vállalt arra, hogy az 1990-es szinthez képest 2030-ig legalább 55 %-kal csökkenti az Unió gazdasága egészének nettó üvegházhatásúgáz-kibocsátását.

- (7) Az (EU) 2021/1119 európai parlamenti és tanácsi rendelet⁵ elfogadásával az Unió jogszabályban rögzítette a gazdaság egészére kiterjedő, **legkésőbb** 2050-ig elérendő klímasemlegességre **vonatkozó célkitűzést és a negatív kibocsátás azt követő elérésére irányuló törekvést**. Az említett rendelet megállapít egy kötelező, az Unión belüli nettó üvegházhatásúgáz-kibocsátásra (az elnyelések levonása utáni kibocsátásra) vonatkozó célértéket is, amely szerint a kibocsátást az 1990-es szinthez képest legalább 55 %-kal kell csökkenteni 2030-ig, **és úgy rendelkezik, hogy a Bizottságnak törekednie kell arra, hogy valamennyi jövőbeli intézkedéstervezetet vagy jogalkotási javaslatot – beleértve a költségvetési javaslatokat is – összehangolja az említett rendelet célkitűzéseivel, és az összehangolás elmaradása esetén az említett javaslatokat kísérő hatásvizsgálat részeként megindokolja az ilyen összehangolás-elmaradást.**

⁵ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1119 rendelete (2021. június 30.) a klímasemlegesség elérését célzó keret létrehozásáról és a 401/2009/EK rendelet, valamint az (EU) 2018/1999 rendelet módosításáról (európai klímarendelet) (HL L 243., 2021.7.9., 1. o.).

- (8) Az (EU) 2021/1119 rendelettel megállapított kibocsátás-csökkentés eléréséhez valamennyi gazdasági ágazatnak hozzá kell járulnia. Ezért a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel⁶ létrehozott uniós kibocsátás-kereskedelmi rendszer (a továbbiakban: EU ETS) ambícióját úgy kell kiigazítani, hogy az összhangban álljon a gazdaság egészére kiterjedő, 2030-ra teljesítendő nettó üvegházhatásúgázkibocsátás-csökkentési célértékkel, **a klímasemlegesség legkésőbb 2050-ig történő elérésére vonatkozó célkitűzéssel és a negatív kibocsátás azt követő elérésére irányuló törekvéssel, az (EU) 2021/1119 rendeletben meghatározottak szerint.**
- (9) A kibocsátási egységek piaci kereslete és kínálata közötti strukturális egyensúlyhiány kezelése érdekében az (EU) 2015/1814 európai parlamenti és tanácsi határozat⁷ 2018-ban piaci stabilizációs tartalékot (a továbbiakban: a tartalék) hozott létre, amely 2019 óta működik. **A 2003/87/EK irányelv és az (EU) 2015/1814 határozat 2023-as általános felülvizsgálata részeként történő további tartalék-felülvizsgálatok sérelme nélkül a Bizottságnak folyamatosan nyomon kell követnie a tartalék működését, és biztosítania kell, hogy jövőbeli előre nem látható külső sokkhatások esetén a tartalék megőrizze a célra való alkalmasságát. Az EU ETS integritásának biztosításához és az EU ETS hatékony irányításához elengedhetetlen egy szilárd és előretekintő tartalék annak érdekében, hogy az – szakpolitikai eszközként – hozzájárulhasson az Unió klímasemlegességi célkitűzésének legkésőbb 2050-ig történő eléréséhez és a negatív kibocsátás azt követő elérésére irányuló törekvéshez, az (EU) 2021/1119 rendeletben meghatározottak szerint.**

⁶ Az Európai Parlament és a Tanács 2003/87/EK irányelve (2003. október 13.) az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységei Unión belüli kereskedelmi rendszerének létrehozásáról és a 96/61/EK tanácsi irányelv módosításáról (HL L 275., 2003.10.25., 32. o.).

⁷ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/1814 határozata (2015. október 6.) az üvegházhatású gázok uniós kibocsátáskereskedelmi rendszeréhez piaci stabilizációs tartalék létrehozásáról és működtetéséről, valamint a 2003/87/EK irányelv módosításáról (HL L 264., 2015.10.9., 1. o.).

- (10) A tartalék az árverésre bocsátandó kibocsátási egységek éves mennyiségének kiigazítása révén működik. A legnagyobb fokú kiszámíthatóság megőrzése érdekében az (EU) 2015/1814 határozat egyértelmű szabályokat állapított meg a kibocsátási egységek tartalékba helyezésére és az abból való felszabadításukra vonatkozóan.
- (11) Az (EU) 2015/1814 határozat úgy rendelkezik, hogy amennyiben a forgalomban lévő kibocsátási egységek teljes száma meghaladja a megállapított felső küszöbértéket, a kibocsátási egységek említett teljes száma adott százalékának megfelelő számú kibocsátási egységet le kell vonni az árverésre bocsátandó kibocsátási egységek mennyiségéből, és a tartalékba kell helyezni. Fordított esetben, ha a forgalomban lévő kibocsátási egységek teljes száma a megállapított alsó küszöbérték alá esik, bizonyos számú kibocsátási egységet fel kell szabadítani a tartalékból a tagállamok számára, és hozzá kell adni az árverésre bocsátandó kibocsátási egységek mennyiségéhez.

- (12) Az (EU) 2018/410 európai parlamenti és tanácsi irányelv⁸ módosította az (EU) 2015/1814 határozatot azáltal, hogy 2023. december 31-ig megkétszerezve, 12%-ról 24%-ra emelte az évente tartalékba helyezendő kibocsátási egységek számának meghatározásához használt százalékos arányt abból a célból, ***hogy a szén-dioxid-kibocsátás költséghatékony módon történő csökkentéséhez hiteles beruházási ösztönzőt nyújtson. Az említett módosítást azon korábbi uniós, 2030-ra vonatkozó éghajlat-politikai célkitűzéssel összefüggésben fogadták el, amely szerint a gazdaság egészére kiterjedő üvegházhatásúgáz-kibocsátást az 1990-es színthez képest legalább 40%-kal kell csökkenteni.***
- (13) Az (EU) 2015/1814 határozatnak megfelelően a Bizottságnak a tartalék működésének megkezdésétől számított három éven belül el kellett végeznie a tartalék első felülvizsgálatát az európai szén-dioxid-piac szabályos működésének elemzése alapján, és adott esetben javaslatot kellett benyújtania az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak.

⁸ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/410 irányelve (2018. március 14.) a 2003/87/EK irányelvnek a költséghatékony kibocsátáscsökkentés és az alacsony szén-dioxid-kibocsátású technológiákba történő beruházások növelése érdekében történő módosításáról és az (EU) 2015/1814 határozat módosításáról (HL L 76., 2018.3.19., 3. o.).

- (14) A tartalék az (EU) 2015/1814 határozattal összhangban elvégzett felülvizsgálata során a Bizottság különös figyelmet fordított a tartalékba helyezendő kibocsátási egységek számának meghatározásához használt százalékos arányra, valamint a forgalomban lévő kibocsátási egységek teljes számára vonatkozó számszerű küszöbértékre és a tartalékból felszabadítandó kibocsátási egységek számára.
- (15) A tartalék Bizottság általi felülvizsgálatával és a szén-dioxid-piac szempontjából releváns, várható fejleményekkel összefüggésben végzett elemzés azt mutatja, hogy a 2023 után minden egyes évben tartalékba helyezendő kibocsátási egységek számának meghatározásához használt, forgalomban lévő kibocsátási egységek teljes számának 12%-os aránya nem elegendő ahhoz, hogy megakadályozza a kibocsátási egységek többletének jelentős növekedését az EU ETS-ben. ***A 24%-os arány e határozatban való fenntartása nem érintheti a tartalék későbbi felülvizsgálatait, ideértve adott esetben a tartalékba helyezendő kibocsátási egységek számának meghatározására szolgáló százalékos arány további – a 2003/87/EK irányelv és az (EU) 2015/1814 határozat 2023-as általános felülvizsgálatának részeként történő – felülvizsgálatát.***

(16) *Mivel e határozat célját – nevezetesen a tartaléknak az (EU) 2018/410 irányelv értelmében megállapított jelenlegi paraméterei fenntartását – a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban terjedelme és hatásai miatt e cél jobban megvalósítható, az Unió intézkedéseket hozhat a szubszidiaritásnak az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt elvével összhangban. Az arányosságnak az említett cikkben foglalt elvével összhangban ez a határozat nem lépi túl az e cél eléréséhez szükséges mértéket.*

(17) Az (EU) 2015/1814 határozatot ezért ennek megfelelően módosítani kell,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Az (EU) 2015/1814 határozat módosítása

Az (EU) 2015/1814 határozat 1. cikke (5) bekezdésének első albekezdésében az utolsó mondat helyébe a következő szöveg lép:

„Ezen albekezdés első és második mondatától eltérve, 2030. december 31-ig az ezen mondatokban említett százalékos arányokat és 100 millió kibocsátási egységet meg kell kétszerezni.”

2. cikk
Hatálybalépés

Ez a határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Kelt ...,

az Európai Parlament részéről

a Tanács részéről

az elnök

az elnök
